

Vedtatt i føretaksmøte
den xx. februar 2022

Styringsdokument 2022

Helse Vest IKT AS

1.	Innleiing.....	2
1.1	Overordna føringar	2
2.	Styringsbodskap knytt til ansvarsområdet for Helse Vest IKT AS	4
2.1	Betre kvalitet og pasienttryggleik.....	5
2.2	Forsking og innovasjon	6
2.3	IKT-utvikling og digitalisering.....	7
2.3.1	Journal- og samhandlingsløsninger.....	7
2.3.2	Digital heimeoppfølging og digitale innbyggjartenester.....	8
2.3.3	Betre bruk av helsedata	9
2.3.4	Informasjonssikkerheit	9
2.4	Beredskap og sikkerheit.....	10
2.5	Klima og miljø.....	10
3.	Bemanning, leiing og organisasjon.....	12
3.1.1	Rekruttere, behalde og utvikle	12
3.1.2	Sjukefråvær	13
3.1.3	ForBedring	13
3.1.4	Bierverv	13
4.	Ressursgrunnlag og finansieringsmodell	14
4.1	Finansieringsmodell.....	14
4.2	Balansekrav	14
5.	Oppfølging og rapportering	14
5.1	Månadleg rapportering	14
5.2	Årleg melding	15
5.3	Årsrekneskap og årsberetning	15
	Vedlegg	16

1. Innleiing

1.1 Overordna føringar

Gjennom styringsdokumentet gir Helse Vest RHF helseføretaka og Helse Vest IKT AS styringsoppdrag for 2022. Styringsdokumentet klargjer premissane og rammene som gjeld for verksemda, og inneheld mål, oppgåver og resultatkrav til helseføretaka. Helse Vest IKT AS må og gjere seg kjend med dei overordna føringane og styringsbodskapet i oppdragsdokument til Helse Vest RHF for 2022 og krav i føretaksprotokollar i 2022.

Helseføretaka skal innrette verksemda si med sikte på å nå følgande hovudmål:

1. Styrke psykisk helsevern og tverrfagleg spesialisert rusbehandling
2. Styrke forskning, innovasjon og kompetanse og forbetre kvalitet og pasienttryggleik
3. Rask tilgang til helsetenester og samanhengande pasientforløp

Helsefremjande samfunn

Regjeringa vil skape eit helsefremjande samfunn, førebygge sjukdom og sørge for ei desentralisert helseteneste som yter gode og likeverdige helsetenester i heile landet. Norske pasientar skal ha eit offentleg helsetilbod i verdsklasse, uavhengig av adresse og økonomi. Regjeringa vil satse på breie folkehelseiltak og alle dei dyktige fagfolka som kan gi gode pasientforløp med rask tilgang på tenester i den felles helsetenesta vår.

Pandemisituasjonen

Ved inngangen til 2022 er pandemisituasjonen vanskeleg å føresjå og det er forventet ein auke i innleggingar på grunn av omikron. Det vil framleis vere uvisse knytt til den vidare utviklinga og det kan komme nye virusvariantar som gir auka utfordringar. Samtidig vil vaksinerings- og oppfriskingsdosar ha effekt på innleggingar. Sjukehusa må derfor oppretthalde beredskapen og vidareføre dei gode smittevernrutinane som er innarbeidde i samheng med pandemien.

Fleire helseføretak har måtta utsette planlagde operasjonar for å frigjere kapasitet og ressursar til alvorleg sjuke covid-19-pasientar. Koronapandemien har vist behovet for ein robust permanent intensivkapasitet som tar høgde for naturlege svingingar, og ein fleksibilitet med intensivberedskap for større kriser der kapasiteten raskt kan skalerast opp ved behov. Helseregionane er bedne om å greie ut det framtidige og heilskapelege behovet for intensivkapasitet i sjukehusa. Regjeringa vil auke intensivkapasiteten, både på kort og lengre sikt.

Departementet vil følge med på korleis pandemisituasjonen påverkar om mål blir nådd og eventuelt justere mål og oppdrag i tråd med utviklinga.

Samhandling

Regjeringa vil forbetre samhandlingsreforma. Pasientar, brukarar og pårørande skal oppleve ei samanhengande helse- og omsorgsteneste på tvers av forvaltningsnivå og fagområde. I helsefelleskapa skal kommunar og helseføretak møtast som likeverdige partnerar. Kommuneoverlegane skal inviterast inn i helsefelleskapa. Saman med representantar for brukarar og fastlegar skal kommunar og helseføretak planlegge og utvikle tenester til pasientar

med behov for tenester frå begge nivå. Spesialistar frå store sjukehus skal hjelpe spesialistar på mindre sjukehus nærmare pasienten, spesialistar frå sjukehus skal samarbeide med kommunal helse- og omsorgsteneste og pasientar skal i større grad kunne møte spesialisthelsetenesta heime, digitalt eller gjennom ambulante og intermediære tenester.

Openheit, respekt og medverking

I møtet med helsetenesta skal pasientane oppleve openheit, respekt og medverknad i val av behandling og korleis denne blir gjennomført. Samval og høve for bruk av samvalsverktøy skal legge til rette for meistring og aktiv deltaking frå pasienten. Pårørande skal involverast der det er relevant, og deira kunnskap og erfaringar skal anerkjennast og brukast i pasientforløpa. God kommunikasjon mellom helsepersonell og pasient er grunnleggjande i alle pasientmøte og inneber også bruk av tolketenester når det er behov for det. Etniske minoritetar skal ivaretakast og helsepersonellet sin kulturelle kompetanse skal styrkast slik at dette understøt målet om likeverdige helsetenester for alle. Samiske pasientar sin rett til og behov for tilrettelagde tenester må etterspørjast og synleggjerast gjennom heile pasientforløpet. Helse Nord RHF har, i nært samarbeid med Sametinget og dei tre andre regionale helseføretaka, utvikla strategidokumentet *Spesialisthelsetenester til den samiske befolkninga (2020)*. Arbeidet med å følge opp strategien skal fortsette, i tett samarbeid med Sametinget.

Kvalitetsforbetring, pasienttryggleik og forskning

Bemanning, utdanning, kvalitets- og kompetanseutvikling, forskning, innovasjon, helsekompetanse og opplæring av pasientar og pårørande skal underbygge god og forsvarleg pasientbehandling. Helse Vest RHF skal sørge for eit systematisk og målretta arbeid med kvalitetsforbetring og pasienttryggleik til beste for pasientane, og forskning og innovasjon skal understøtte dette arbeidet. Klinisk forskning skal vere ein integrert del av pasient-behandlinga. Utvikling av ny teknologi og meir presis diagnostikk og behandling gjennom innovasjon og næringslivssamarbeid er sentralt for å skape ei berekraftig helseteneste. Helse Vest RHF skal i denne samanhengen legge til rette for helsetenesteforskning og nye måtar helsetenester kan leverast på. Samarbeid med utdanningssektoren er viktig for kompetanseutvikling i spesialisthelsetenesta, og stør opp om arbeidet med å utdanne, rekruttere, utvikle og behalde personell.

Aktivitet og arbeidsdeltaking

Aktivitet og arbeidsdeltaking er helsefremjande og bidreg til inkludering. Helse Vest RHF skal bidra til at pasientar i spesialisthelsetenesta får tilbod om samtidige helse- og arbeidsretta tilbod i eit samarbeid med NAV, for å bli inkluderte i arbeidsliv eller skole.

Overordna strategi Helse 2035 og utviklingsplanar

Helse 2035 legg opp til store endringar i korleis Helse Vest skal yte helsetenester og ivareta samfunnsoppdraget i åra som kjem. Gjennomføringa av Helse 2035 går føre seg på mange nivå. Helseføretaka sitt utviklings- og endringsarbeid er eit viktig verkemiddel i så måte, saman med regionale program og prosjekt.

I 2022 skal neste regionale utviklingsplan og lokale utviklingsplanar ferdigstillast. Helse 2035 ligg fast og gir dei strategiske rammene for arbeidet med utviklingsplanane. I utviklingsplanarbeidet er det viktig å vere tydeleg på kvifor føretaket skal ha ein utviklingsplan, og planen skal gjere helseføretaket betre i stand til å handtere dei store utfordringane som ligg føre og oppnå best mogleg resultat.

Oppfølging av styringsbodskap

Fleire av oppdraga til Helse Vest RHF i oppdragsdokument og føretaksprotokollar må gjennomførast på regionalt nivå og er ikkje omtalt i styringsdokumentet. Det er likevel forventa at Helse Vest IKT medverkar og/eller deltar i oppfølging når dette er nødvendig. Helse Vest RHF vil i desse tilfella komme tilbake med nærmare informasjon om medverknad/oppfølging for det einiskilde føretaket.

Mange av dei oppdraga som er gitt i tidlegare års styringsdokument vil framleis krevje oppfølging utan at dei er spesielt nemnde i styringsdokumentet for 2022. Sjølv om det ikkje blir stilt krav om rapportering for desse områda vil status for arbeidet kunne bli etterspurt i oppfølginga av selskapet.

I løpet av 2022 vil det kunne komme supplerande eller nye styringskrav. Desse vil bli gitt selskapet i generalforsamling eller i form av eigne brev, og vil ikkje medføre at dette dokumentet blir revidert. Det er likevel viktig at desse krava blir integrert i styrings- og rapporteringssystema.

Deltaking i regionale prosjekt

Når Helse Vest IKT AS blir bedd om å delta i regionale prosjekt, skal selskapet etter avtale stille nødvendige ressursar til disposisjon for å gjennomføre prosjekta.

2. Styringsbodskap knytt til ansvarsområdet for Helse Vest IKT AS

Helse Vest IKT AS skal sørge for trygg og god forvaltning og drift av den samla systemporteføljen i føretaksgruppa. Helse Vest IKT AS skal vere ein bidragsytar med sikte på ytterlegare samordning av IKT i føretaksgruppa.

Leveransane frå Helse Vest IKT AS skal gi auka kvalitet, auka effektivitet, auka kompetanse og betra tryggleik. Konkrete forventningar til leveransane frå Helse Vest IKT AS går også fram av gjeldande [Tjenesteavtaler \(SLA\)](#).

Det blir lagt stadig meir vekt på heilskap og samanheng i prosessar, både når det gjeld pasientforløp og når det gjeld interne arbeidsprosessar. Helse Vest IKT AS skal medverke til at system- og prosesstøtte heng godt saman som ein heilskap. Dette inkluderer både eigne ITIL¹-prosessar, arkitekturarbeidet og porteføljeprosessane inkludert endrings- og gevinstarbeid.

Helse Vest RHF ber Helse Vest IKT AS om å:

- Gjennomføre planlagde tiltak som følge av Utviklingsplan for Helse Vest IKT. Delta aktivt i arbeidet med gjennomgang av styringsstruktur for digitalisering i Helse Vest. Som ein del av arbeidet med styringsstruktur for digitalisering, bidra til gjennomgang av organisering av innovasjon innanfor IKT. Gjennomføre tiltak og tilrådingar internt i Helse Vest IKT, som blir vedtekne i føretaksgruppa Helse Vest.
- Bidra til det nasjonale samarbeidet innanfor IKT-området, med særleg vekt på;

---

¹ ITIL, Information Technology Infrastructure Library, skildrar dei ulike områda for arbeidsprosessar hos ein IT-leverandør.

- Program Digital samhandling og Legemiddelprogrammet
- Veikart for utvikling og innføring av nasjonale e-helseløysingar 2021 – 2025
- Bidra til det inter-regionale samarbeidet på IKT-området;
  - Prosjekt der Helse Vest er hovudsamarbeidspart, mellom anna; Pasienten si legemiddelliste, Kritisk informasjon, AMK IKT, Digital patologi.
  - Prosjekt der andre RHF er hovudsamarbeidspart, mellom anna; Dokumentdeling via Kjernejournal, SAFEST, Program for kodeverk og terminologi.
- Bidra til gjennomføring av den regionale program- og prosjektporteføljen, mellom anna;
  - Alle møter
  - HELIKS
  - LIBRA fase 2
  - Byggstøtte IKT
- Gjennomføre følgande prosjekt i Helse Vest IKT AS sin regi for å sikre stabil drift og gode tenester til brukarane i Helse Vest, mellom anna;
  - Innføre ny databaseplattform for Oracle-databaser
  - Gjennomføre konseptkandidat for Digital plattform
  - Vidareutvikle teknologistøtte for mobilitet for helsepersonell
- Følgje opp vedtak knytt til vidare arbeid med informasjonssikkerheit i Helse Vest, jfr. styresakene 084/21 og 085/21 handsama av styret i Helse Vest RHF i møte 30.09.2021. Det blir her og vist til styresak 058/21 handsama av styret i Helse Vest IKT i møte 11.11.2021.

2.1 Betre kvalitet og pasienttryggleik

Norsk helseteneste skal vere prega av openheit og tillit. Dei regionale helseføretaka og helseføretaka skal bidra til at den offentlege helsetenesta sørger for beredskap og tryggleik i kvardagen og tilgang på helsehjelp av høg kvalitet ut frå behov. Det nasjonale arbeidet med pasienttryggleik og kvalitet skal styrkast, og dei regionale helseføretaka og helseføretaka skal arbeide for å redusere og førebygge omfanget av pasientskadar i sjukehusa. Vidare skal uønskt variasjon reduserast og data frå helseatlas og kvalitetsregister brukast. Det skal vere openheit om forskingsbasert kunnskap, pasient- og pårørande erfaringar, kvalitetsmålingar og uønskte hendingar. Dette skal brukast aktivt i arbeidet med kvalitetsforbetring og for å redusere uønskt variasjon.

Topp 5 risiko

Helse Vest RHF har saman med helseføretaka i 2021 utarbeidd nye prinsipp og retningslinjer for risikostyring i Helse Vest. På bakgrunn av dette er det oppretta eit regionalt nettverk for risikostyring som arbeider vidare med risikostyring, deriblant å lage eit e-læringskurs.

Det er utarbeidd ei beskriving av korleis organiseringa av topp 5 risiko skal gå føre seg. Kvart risikoområde har oppretta lokale og regionale arbeidsgrupper innanfor dei fem områda;

- legemiddelområdet
- vald og truslar mot medarbeidarar

- uønskt variasjon – radiologi og ortopedi
- IKT og informasjonssikkerheit
- ekstern turnover av medarbeidarar

Helse Vest RHF ber Helse Vest IKT AS om å:

- delta vidare i nettverket for risikostyring i Helse Vest
- legge nye prinsipp og retningslinjer for risikostyring til grunn i risikoarbeidet
- bidra i arbeidet med å ta i bruk eit IKT-verktøy for risikostyring
- delta i arbeidet med omsyn til topp 5 risikoar i regionale og lokale arbeidsgrupper

Felles mottak for tilvisingar i psykisk helsevern

- Helseføretaka skal innan utgangen av 2022 ha etablert og i funksjon felles tilvisingsmottak (helseføretak/avtalespesialistar) innanfor psykisk helsevern, i samarbeid med Helse Vest IKT AS. Helse Vest RHF koordinerer arbeidet gjennom eit regionalt prosjekt.

2.2 Forsking og innovasjon

Forsking

Helse Vest IKT AS er samarbeidspart for forskingssamarbeid i føretaksgruppa Helse Vest RHF. Helse Vest IKT AS bidrar både med IKT-infrastruktur for forskning, og tar del i relevante forskingsprosjekt.

Helse Vest RHF ber Helse Vest IKT AS om å:

- bidra til relevante forskingsprosjekt i samarbeid med Helse Vest RHF og helseføretaka.

Innovasjon

Helse Vest RHF er frå 2022 strategisk partner i Nasjonalt Leverandørutviklingsprogram (LUP). Målet er å auke Helse Vest RHF og helseføretaka sin kompetanse om innovative offentlege anskaffingar og styrke helseføretaka si rolle som ein strategisk innkjøpar. Partnerskapet vil gi helseføretaka moglegheit til å delta i opplæringsprogram i regi av LUP.

InnoMed, som er eigd og styrt av dei fire regionale helseføretaka og KS, er eit nasjonalt kompetansenettverk for tenesteinnovasjon. Føremålet med InnoMed er å spreie kompetanse om tenesteinnovasjon på tvers av spesialist- og kommunale helsetenester. Helseføretak som samarbeider med kommunar om tenesteinnovasjon kan søkje støtte frå InnoMed til prosessretteing.

Helse Vest RHF ber Helse Vest IKT AS om å:

- nytte innovative offentlege innkjøp der dette er relevant. Den nasjonale kompetansenesta frå InnoMed skal nyttast i tenesteinnovasjonsprosjekt når dette er relevant, og idémottaket må nyttast til å registrere innovasjonsprosjekt. Helseføretaka skal på førespurnad delta i opplæringsprogram i regi av LUP, og rapportere på indikatorar for innovasjonsaktivitet.

2.3 IKT-utvikling og digitalisering

Regjeringa har som mål å etablere digitale løysningar som understøttar ei heilskapleg samhandling mellom helsepersonell og styrkar pasientar og innbyggjarar sine moglegheiter til å ta aktivt del i eget behandlingsopplegg. Det blir lagt opp til ei trinnvis utvikling og realisering av samanhengande e-helseløysningar.

Ei samanhengande helse- og omsorgsteneste krev nasjonal koordinering, felles prioritering og innsats om nasjonale digitaliseringstiltak slik at dei samla ressursane blir brukte mest mogleg effektivt. Det er etablert ein god struktur for samarbeid, erfaringsdeling og samhandling, som styrker det interregionale samarbeidet, og det er arbeidd målretta med innføring av journal- og kurvesystem, jf. Felles plan 2021 – *Helhet og sammenheng – bedre journal- og samhandlingsløysningar*.

Digitalisering er eit nødvendig tiltak for å sikre den framtidige bærekrafta i helsetenesta. Digitaliseringa må sikre meir effektiv bruk av ressursar, meir tid til pasienten, betre pasienttryggleik, betre og raskare samhandling internt og eksternt, og gi grunnlag for betre innsikt i helsedata. For å lukkast med denne digitaliseringa må løysingane vere brukarvennlege og støtte opp om gode arbeidsprosessar.

Helse Vest RHF ber helseføretaka og Helse Vest IKT, med utgangspunkt i dei nasjonale tiltaka, å samarbeide regionalt om IKT-utvikling og digitalisering. Viktige tiltak er oppgradering av system for elektronisk pasientjournal (overgang til DIPS Arena), vidare digitalisering av legemiddelområdet, auka bruk og effekt av digitale helsetenester for pasientar og pårørande, betre digital samhandling på tvers i helsetenesta, informasjonssikkerheit, samt ein samla gjennomgang av styringa av digitaliseringsarbeidet.

2.3.1 Journal- og samhandlingsløysningar

Sentrale oppgåver i arbeidet med å vidareutvikle nasjonale e-helseløysningar er knytt til dokumentdeling via kjernejournal, digital samhandling og pasienten si legemiddelliste.

Standardisert språk skal nyttast for strukturering av informasjon i journalsystema i helse- og omsorgstenesta. Helse Midt-Noreg RHF er først ut med å ta i bruk standardisert språk gjennom sitt arbeid med Helseplattforma. Pasienten si legemiddelliste blir prøvd ut i Helse Vest og Bergen kommune frå hausten 2021. Helse Midt-Noreg RHF vil prøve ut ei felles legemiddeloversikt gjennom Helseplattforma frå våren 2022.

Dei regionale helseføretaka er bedne om å legge følgande til grunn i det vidare arbeidet for betre journal- og samhandlingsløysningar:

Felles språk

- Dei regionale helseføretaka skal utarbeide felles planar for bruk av felles språk innan prioriterte fagområde, medrekna legemiddelområdet, pleieplanar, og medisinske kvalitetsregistre. Helse Midt-Noreg RHF skal ha ei leiande rolle i arbeidet.

Pasienten si legemiddelliste

- Dei regionale helseføretaka skal gjere nødvendige førebuingar for trinnvis innføring av pasienten si legemiddelliste frå 2023 og utarbeide ein felles plan for vidare utprøving og innføring i alle regionar. Arbeidet skal baserast på erfaringane i Helse Vest og Helse Midt-Norge. Helse Vest RHF skal ha ei leiande rolle i arbeidet.

Digital samhandling

Dei regionale helseføretaka skal:

- samordne krav til dokumentdeling via kjernejournal og utarbeide planar for vidareutvikling og trinnvis innføring i dei enkelte regionane. Helse Sør-Øst RHF har ei leiande rolle for arbeidet i helseregionane. Arbeidet skal gjerast i samarbeid med Direktoratet for e-helse og Norsk helsenett SF.
- vidareføre arbeidet med utprøving av grensesnitt for deling av kritisk informasjon mellom journalsystema i sjukehus og kjernejournal. Helse Vest RHF har leirolla for helseregionane i arbeidet. Arbeidet skal gjerast i samarbeid med Direktoratet for e-helse og Norsk helsenett SF.
- starte utprøving og sørge for innføring av nasjonal informasjonsteneste for laboratorie- og radiologisvar (NILAR) i eigen region og delta i styringsgruppa for prosjektet som blir leia av Direktoratet for e-helse.

Det skal rapporterast på oppdraga i oppdatert *Felles plan 2022* innan 1. oktober 2022.

Helse Vest RHF ber helseføretaka og Helse Vest IKT AS om:

- aktiv deltaking i gjennomføringa av arbeidet med vidareutvikling av journal- og samhandlingsløysingar.
- å delta i arbeidet med Felles plan 2022 i den hensikt å sikre lokale og regionale bidrag inn i det inter-regionale og nasjonale samarbeid om digitalisering.
- å samarbeide om gjennomføring av regionale og lokale program og prosjekt knytt til IKT-utvikling og digitalisering.

2.3.2 Digital heimeoppfølging og digitale innbyggjartenester

Pasientane skal i større grad kunne møte spesialisthelsetenesta i heimen gjennom bruk av digital heimeoppfølging, jf. mål i Nasjonal helse- og sjukehusplan. Digital heimeoppfølging vil i fleire høve påverke samhandlinga mellom spesialisthelsetenesta og kommunal helse- og omsorgsteneste, og føreset utvikling av digital infrastruktur og nasjonale standardar for informasjonsdeling både internt i spesialisthelsetenesta og med kommunal helse- og omsorgsteneste når det er relevant. Dei regionale helseføretaka er bedne om å bidra i arbeidet med å sørge for effektiv og sikker informasjonsdeling ved digital heimeoppfølging der dette er relevant. Arbeidet blir leia av Direktoratet for e-helse.

Digitale løysningar skal styrke pasientar og innbyggjarar sine moglegheiter til å ta aktiv del i eget behandlingsopplegg. Innbyggjarane skal oppleve det digitale tenestetilbodet som heilskapleg og likeverdig, og det bør ligge felles prinsipp til grunn for koplinga mellom tenester på den nasjonale helseportalen helsenorge.no og andre løysningar som blir tatt i bruk i regionane, jf. prinsippa som er foreslått av Direktoratet for e-helse i 2021 og jf. dei regionale helseføretaka sin rapport frå 2021, *Digital hjemmeoppfølging – definisjon, måltall og tilrettelegging*.

Dei regionale helseføretaka er bedne om å:

- samordne krav og føresetnadar som bør ligge til grunn ved vidare innføring av digital heimeoppfølging i spesialisthelsetenesta. Arbeidet skal gjerast i samarbeid med Direktoratet for e-helse og Norsk helsenett SF, og inngå i *Felles plan 2022*.
- legge til grunn felles prinsipp for tilgjengeleggjering av digitale innbyggjartenester.

Helse Vest RHF ber helseføretaka og Helse Vest IKT AS om å:

- samarbeide om å auke utbreiinga og nytta av etablerte løysingar for digitale helsetenester. Dette arbeidet skal bidra til å nå dei felles måla som er sett av dei regionale helseføretaka, jf. rapporten «*Digital hjemmeoppfølging – definisjon, måltall og tilrettelegging*».
- Helse Bergen HF skal leie arbeidet og sørge for etablering av ei felles koordinerande eining for å støtte dette arbeidet. Helseføretaka og Helse Vest IKT skal bidra aktivt i dette arbeidet.

2.3.3 Betre bruk av helsedata

Dei regionale helseføretaka har bidrege i Direktoratet for e-helse sitt arbeid med å utvikle Helseanalyseplattforma og Helsedataservice. Føremålet er å legge til rette for enklare tilgang til og auka bruk av data frå dei medisinske kvalitetsregistra og Kreftregisteret.

Helse Vest RHF ber helseføretaka og Helse Vest IKT AS om å:

- bidra i det vidare arbeidet med realisering av Helseanalyseplattforma.

2.3.4 Informasjonssikkerheit

Styringsdokumentet for 2021 stilte krav til arbeidet med informasjonssikkerheit, og det er av avgjerande betydning at helseføretaka saman med Helse Vest IKT AS og Helse Vest RHF arbeider langsiktig med å styrke informasjonssikkerheita og med å lukke dei sårbarheitene som Riksrevisjonen tidlegare har avdekka, jf. Dokument 3:2 (2020–2021) *Riksrevisjonens kontroll med forvaltningen av statlige selskaper i 2019 - Riksrevisjonens undersøkelse om helseforetakenes forebygging av angrep mot sine IKT-systemer*.

Sikkerheitsarbeidet i helseregionane skal støtte opp under følgande hovudmål:

- Informasjonssikkerheita skal bygge opp under ei forsvarleg helsehjelp og bidra til god pasienttryggleik.
- Arbeidet med digital sikkerheit skal bidra til motstandsdyktigheit mot cyber-angrep og robustheit i den digitale infrastrukturen.
- Arbeidet med informasjonssikkerheit skal bidra til å ivareta krav i gjeldande lovverk, inkludert å ivareta rett til vern av privatlivet.

Nasjonal sikkerhetsmyndigheit (NSM) gir ut anbefalingar innan digital sikkerheit som dei regionale helseføretaka skal følge, irekna NSM sine grunnprinsipp for IKT-sikkerheit.

Dei regionale helseføretaka er bedne om å:

- rapportere på arbeidet med dei regionale handlingsplanane for det systematiske arbeidet med å styrke informasjonssikkerheita, og med å lukke dei sårbarheitene som Riksrevisjonen si undersøking avdekka innan utgangen av 2022.

- utarbeide ein årleg rapport i samarbeid med Norsk helsenett SF om truslar, trendar, sårbarheiter og relevante tiltak som spesialisthelsetenesta kan nytte i sitt arbeid med vurderingar av risiko og sårbarheiter innan 1. juni kvart år. Erfaringar frå penetrasjonstesting og portskanningstestar vil vere relevante.
- samarbeide med HelseCERT om regional og nasjonal kapabilitet for å oppdage og handtere sikkerheitshendingar, og gjennom det sørge for at hensiktsmessige kapabilitetar blir etablert for å styrke eigenbeskyttelsen og regionen sin samla evne til å oppdage digitale angrep.

Det er i 2021 utarbeidd ein regional handlingsplan for informasjonssikkerheit. Planen blei vedtatt av styret i Helse Vest RHF i styremøte 30.09.2021. Vidare har dei respektive styrane i helseføretaka og Helse Vest IKT AS behandla planen. Handlingsplanen inneber at ei rekke tiltak skal settast i verk og gjennomførast. Det er eit omfattande arbeid som krev tilstrekkeleg kompetanse og kapasitet.

Helse Vest RHF ber helseføretaka og Helse Vest IKT AS om å:

- prioritere arbeidet, under dette sette av ressursar som sikrar deltaking i gjennomføring av den Regionale handlingsplanen for informasjonssikkerhet.

2.4 Beredskap og sikkerheit

Det er av stor betydning at dei regionale helseføretaka, helseføretaka og Helse Vest IKT systematiserer sine erfaringar med beredskaps- og smittevernarbeid i samband med koronapandemien, og bruker desse aktivt for å forbetre eigne beredskapsplanar. Dei regionale helseføretaka, helseføretaka og Helse Vest IKT må og bidra med sine erfaringar til ein nasjonal gjennomgang av helseberedskapen som departementet vil gjennomføre i 2022.

Helse Vest RHF viser til atomberedskapsøvinga Arctic Reihn 2022. Direktoratet for strålevern og atomsikkerheit leiar planlegginga og gjennomføringa av øvinga, og Helseøvinga 2022 vil vere ein integrert del av denne. Det blir forventa at helseføretaka deltar i planlegging og gjennomføring av ei diskusjonsøving med scenario knytt til Artic Reihn og Helseøvinga 2022.

Helse Vest RHF ber Helse Vest IKT AS om å:

- vidareutvikle beredskapsarbeidet og -planane med tanke på pandemiar og andre alvorlege kriser ved å følge opp eignevaluering av pandemihandteringa, Koronakommisjonen sin rapport og eigne analysar av risiko og sårbarheit knytt til infrastruktur, kompetanse og innsatsfaktorar mv.
- bidra med innspel til departementet sin nasjonale gjennomgang av helseberedskapen i 2022.
- delta i planlegging, gjennomføring og evaluering av Helse Vest sin del av nasjonal helseberedskapsøving 2022.

2.5 Klima og miljø

Statens eigarutøving skal bidra til å nå staten sine mål på ein berekraftig og ansvarleg måte. Staten ventar at selskapa er leiande i arbeidet for å vere ansvarlege verksemder og at dei skal

gjennomføre vurderingar av aktsemd i tråd med anerkjente metodar for å identifisere og handtere risiko som verksemda påfører samfunn, menneske, miljø og klima.

Under FNs klimakonferanse i Glasgow, COP26, slutta Noreg seg til klimakonferansen sitt helseprogram. Helseprogrammet har lansert fleire tiltak for å styrke helsesystem slik at dei er robuste i møte med klimaendringane. Helseprogrammet oppfordrar også land til å kutte klimagassutslepp frå helsesektoren. Helse- og omsorgsdepartementet vil ta initiativ til ein nasjonal analyse av sårbarheit og tilpassingsbehov relatert til klimaendringar og helse. Det vil også bli gjort ei utvida evaluering av status for klimagassutslepp frå helsesektoren. Målet er å etablere eit vegkart, tentativt innan 2023. Vegkartet skal gi retning mot ein berekraftig lågutslepp helsesektor innan 2050.

Dei regionale helseføretaka har allereie sjølv vedtatt felles klima- og miljømål med indikatorar i spesialisthelsetenesta. Som hovudmål skal spesialisthelsetenesta innan 2030 redusere utslepp av CO₂-ekvivalenter (CO₂e) med 40 pst. Det langsiktige målet er klimanøytral drift av spesialisthelsetenesta innan 2045.

Det bør byggast vidare på det gode arbeidet som er gjort i samband med rapporten for spesialisthelsetenesta sitt arbeid med samfunnsansvar. Den felles klimarekneskapen for helseføretaka skal vidareutviklast og publiserast i den årlege rapporten. Eit viktig grep i arbeidet med å førebygge og redusere det negative miljø- og klimaavtrykket vil vere å involvere og bevisstgjere leiarar og medarbeidarar i heile organisasjonen.

I føretaksmøtet i januar 2011 blei dei regionale helseføretaka bedne om å etablere miljøleing og miljøstyringssystem i helseføretaka med påfølgande sertifisering etter ISO 14001-standarden. Dette blei gjennomført for alle helseføretaka. I det vidare arbeidet bør det vere opp til den enkelte helseregion/det enkelte helseføretak å vurdere om det er hensiktsmessig å vidareføre sertifiseringsordninga, eller om ein kan ivareta målsettingane for miljøleing på annan måte.

Helse Vest RHF ber Helse Vest IKT AS om å:

- bidra i arbeidet med å dokumentere årleg status i arbeidet med å nå dei langsiktige måla innan klimaområdet gjennom spesialisthelsetenesta sin rapport om samfunnsansvar.
- vurdere om det er riktig av omsyn til ressursbruken å vidareføre tredjepartssertifiseringa av system for miljøleing, eller om helseføretaket skal ivareta målsettingane for miljøleing på annan måte.
- bidra i arbeidet med nasjonal analyse av sårbarheiter og tilpassingsbehov knytt til klimaendringar og helse.
- følge felles klima- og miljømål med indikatorar for spesialisthelsetenesta vedtatt av styret i Helse Vest RHF 3. november 2021, under dette innarbeide måla i lokale utviklingsplanar og følge opp rapportering.
- nytte ny «Standard for klima og miljø i sykehusprosjekt», vedtatt av styret i Helse Vest RHF 8. desember 2021, i alle sjukehusprosjekt, både for nybygging og rehabilitering.

3. Bemanning, leing og organisasjon

Regjeringa er opptatt av eit trygt og godt arbeidsliv. Gitt den langvarige belastninga koronapandemien har medført, er det avgjerande at helseføretaka og Helse Vest IKT AS tar vare på sine medarbeidarar og vurderer arbeidsbelastninga. Dette må skje i nært samarbeid med tillitsvalde og vernetenesta. I dagens situasjon er det særleg viktig med tiltak som bidrar til eit trygt og godt arbeidsmiljø, slik at fråvær og fråfall blir forhindra.

Regjeringa har i Hurdalsplattforma slått fast at heile og faste stillingar skal vere standarden i arbeidslivet, og i helsetenestene. Det er over tid arbeid med å utvikle heiltidskultur og redusere deltid i helseføretaka. Dette arbeidet må vidareførast og forsterkast. Vidare må det arbeidast med tiltak som reduserer innleie.

Eit av regjeringa sine satsingsområde er "Arbeid for alle i eit inkluderande arbeidsliv". Som store arbeidsgjevarar er det av spesiell betydning at helseføretaka og Helse Vest IKT held fram arbeidet med å legge til rette for å rekruttere personar som av ulike grunnar har utfordringar med å komme inn i arbeidslivet. Arbeidet med inkludering skal og bidra til å forhindre fråfall frå arbeidslivet.

Helse Vest RHF ber Helse Vest IKT AS om å:

- vidareføre tiltak for å ta vare på medarbeidarane på ein god måte og ha særskilt merksemd på arbeidsmiljø og arbeidsforhold i lys av koronapandemien.
- sørge for jamleg vurdering av bemanningsplanar i lys av scenario frå Folkehelseinstituttet om smitteutviklinga.
- sikre at alle medarbeidarar fullfører sine obligatoriske e-læringskurs.
- vidareføre arbeidet med inkludering og mangfald og legge til rette for rekruttering av personar som har utfordringar med å komme inn i arbeidslivet, samt å forhindre fråfall frå arbeidslivet.

3.1.1 Rekruttere, behalde og utvikle

Spesialisthelsetenesta må møte framtidens utfordringar med å rekruttere, utvikle og behalde medarbeidarar. Det må nyttast gode kunnskapsgrunnlag i arbeidet for å sikre at dei rette tiltaka blir identifisert og tatt i bruk. Samstundes må det sikrast at føretaka tar i bruk og utnyttar potensiale i digitale verktøy for å optimalisere ressursbruken til det beste for medarbeidarar og pasientane.

Til dømes har regionalt samarbeidsorgan for utdanning (RSU) saman med utdanningsinstitusjonane på Vestlandet lagt til grunn at Kompetanseportalen skal nyttast for oppfølging av studentar gjennom deira hovudpraksisperiodar og den kliniske delen av medisintutdanninga. Helse Vest IKT AS skal bidra til å realisere tiltaka som er omfatta av prosjektrapporten.

Helse Vest RHF ber Helse Vest IKT AS om å:

- sørge for å rekruttere nye medarbeidarar i tråd med behov identifisert i lokal kompetansestrategi.

- bruke rapporten frå «Ekstern turnover» som eit kunnskapsgrunnlag for å gjennomføre tiltak som bidreg til at medarbeidarar vel å fortsette i spesialisthelsetenesta.

3.1.2 Sjukefråvær

Helseføretaka og Helse Vest IKT AS må nytte all arbeidskapasitet på ein best mogleg måte. Tiltak som kan bidra til å redusere sjukefråvær og redusere utføretilbøyelegheit vil vere viktige område å utvikle verknadsfulle tiltak på. Gjennom pandemien er det etablert kunnskapsgrunnlag som syner kor mange som ikkje er til stades grunna fråvær. Helse Vest vil legge til rette for kunnskapsgrunnlag som kan synleggjere fråvær på nye måtar saman med helseføretaka og Helse Vest IKT AS.

Helse Vest RHF ber Helse Vest IKT AS om å:

- identifisere og ta i bruk tiltak som sikrar at medarbeidarar så raskt det lar seg gjere kommer tilbake til arbeidsfellesskapet ved sjukdom og anna uønska fråvær.

3.1.3 ForBedring

Helse Vest RHF skal vidareutvikle arbeidet med å sjå arbeidsmiljø og pasienttryggleik i samanheng, med utgangspunkt i oppfølging av nasjonal handlingsplan for pasienttryggleik og kvalitetsforbetring og undersøkinga ForBedring. Helseføretaka og Helse Vest IKT AS kan bli bedne om å bidra inn i arbeidet.

Helse Vest RHF ber Helse Vest IKT AS om å:

- lage handlingsplanar som del av gjennomføring av ForBedring i Synergi og bruke Synergi aktivt for å følge status og framdrift på identifiserte tiltak.

3.1.4 Bierverv

I Dokument 3:2 (2017–2018) *Riksrevisjonens undersøkelse av helseforetakenes håndtering av bierverv* blir det vist til at det er stor underrapportering av bierverv. Rapporten melder også om for generelle retningslinjer og for lite kunnskap om kva for nokre bierverv som skal registrerast.

Helse Vest RHF ber Helse Vest IKT AS om å:

- bidra til felles revidering av gjeldande retningslinjer, rettleiar og rutinebeskriving med fokus på kva som er medarbeidar sitt ansvar og kva som er leiar si oppgåve.

4. Ressursgrunnlag og finansieringsmodell

4.1 Finansieringsmodell

Finansieringa av selskapet er basert på ein prismodell der det er samanheng mellom aktivitet og kostnader.

Helse Vest IKT AS skal:

- vidareføre/kvalitetssikre arbeidet med ein prisingsmodell som gir god samanheng mellom aktivitet og kostnader i selskapet.

4.2 Balansekrav

Helse Vest IKT AS skal:

- sørge for at kostnadsrett prising av tenestene inkluderer rett fordeling mellom dei ulike tenestegruppene.
- gjennom god verksemdstyring medverke til at det blir samordningsgevinstar i føretaksgruppa.

Resultatkravet for Helse Vest IKT AS for 2022 er fastsett til 1 mill. kroner.

5. Oppfølging og rapportering

Det er eit mål å ha gode og gjennomgåande system for å kunne følge opp utviklinga i tenestene, og det er etablert eit system for rapportering for å sikre dette.

Så langt det er mogleg vil automatiske datainnsamlingsrutinar bli nytta i samband med rapportering for å redusere rapporteringsbyrda for helseføretaka, som til dømes datainnsamling frå nasjonale eller regionale løysingar.

Helse Vest IKT AS har i tillegg eit ansvar for å melde frå til eigar om vesentlege avvik jamført med planlagd målsetjing. Dette gjeld òg eventuelle avvik frå framdriftsplanen og kostnadsramma for større prosjekt. Helse Vest RHF minner òg om tidlegare eigarkrav, som framleis er gyldige for verksemda utan at dei er særskilt omtalte, eller at det er stilt krav om rapportering i 2022.

5.1 Månadleg rapportering

Etablert praksis for månadleg rapportering frå verksemda blir vidareført i 2022, og skjer etter dei tidsfristar som er kommunisert til helseføretaka i økonomihandboka.

Rapporteringa skjer hovudsakleg gjennom rapportar i Styringsportalen/regionale datavarehusløyisingar. I tillegg skal mellom anna kommentarar knytt til økonomisk utvikling og status på eventuelle korrigerande tiltak rapporterast. Økonomirapportar skal behandlast av styra så raskt det lèt seg gjere, slik at eventuelle korrigerande tiltak kan bli sette i verk utan unødig opphald.

Eigar har stilt krav om rekneskapsføring etter felles prinsipp i helseføretaksgruppa. Det er utarbeidd ei felles nasjonal rekneskapshandbok for utarbeiding av rekneskapen.

5.2 Årleg melding

I medhald av § 34 i helseføretakslova skal Helse Vest RHF sende ei årleg melding til Helse- og omsorgsdepartementet innan 15. mars 2023.

Helse Vest IKT AS skal sende ei tilsvarande årleg melding til Helse Vest RHF. Fristen for årleg melding er **15. januar 2023**. Meldinga er med på å danne underlag for Helse Vest RHF si melding til departementet. Det skal rapporterast om alle krav og mål for 2022 nemnde i styringsdokumentet. I løpet av hausten 2022 vil det bli sendt ut ein mal for årleg melding som Helse Vest IKT AS skal bruke.

5.3 Årsrekneskap og årsberetning

Heile føretaksgruppa skal legge fram rekneskap og årsberetning i medhald av rekneskapslova. I økonomihandboka er det sett eigne fristar for gjennomføring av årsoppgjeret.

Vedlegg

Vedlegg 1: Oversikt over regionale planar i føretaksgruppa og fagnettverk i Helse Vest
Vedlegg følger frå neste side av.

Vedlegg

Vedlegg 1: Oversikt over regionale planar i føretaksgruppa og fagnettverk i Helse Vest

Tabell 1 Regionale planar i føretaksgruppa Helse Vest – per januar 2022

Plan	Gjeldande frå
Regional plan for smittevern 2022 (blir styrebehandla februar 2022)	2022
Regional handlingsplan sikkerheitspsykiatri	2021
Regional plan for tverrfagleg spesialisert behandling for rusmiddelbruk	2021
Regional plan for habilitering og rehabilitering i Helse Vest	2021
Regional handlingsplan for Informasjonssikkerhet i Helse Vest 2021 - 2022	2021
Regional plan for psykisk helse 2020 -2024	2020
Regional plan for pasienttryggleik og forbetring	2020
Forsking- og innovasjonsstrategi 2020-2023	2020
Regional helseberedskapsplan for Helse Vest – 2019-2021	2019
Rapport om oppfølging og implementering av styrevedtak om regional plan for revmatologi	2019
Tuberkulose-program i Helse Vest	2019
Teknologi-planen	2018
Regional plan for Revmatologi i Helse Vest 2018-2021	2018
Regional utviklingsplan	2018
Regional plan for svangerskaps-, fødsel- og barselomsorga i Helse Vest 2017-2022	2017
Strategi for det regionale arbeidet med medisinske kvalitetsregister i Helse Vest 2016-2020	2016
Regional plan for laboratorietenester	2015
HMS strategi for føretaksgruppa Helse Vest	2015

Tabell 2 Faglege regionale nettverk i føretaksgruppa Helse Vest – per januar 2022

Nettverk med finansiering frå Helse Vest
Regionalt nettverk for bildediagnostikk / radiologi
Regionalt nettverk for læring og meistring
Regionalt fagnettverk om barn og unge med hjerneskade
Regional klinisk ressursgruppe for barn og unge med CFS/ME
Regionalt kompetansenettverk for behandling av og flyktingar, asylsøkjjarar og innvandrarar i spesialisthelsetenesta
Regionalt faglig nettverk innen laboratoriefaget/ene
Regionalt traumenettverk
Regionalt tverrfaglig nettverk innen revmatologi
Regionalt intensivnettverk

Nettverk med finansiering frå Helse Vest
Nettverk for prehospitale tjenester
Regionalt ortopedinettverk
Legemiddelnettverk
Føde-/jordmornettverk
Regionalt nettverk eMeistring (under etablering)
Regionalt nettverk kjønnsinkongruens (under etablering)
Regionalt nettverk sikkerhetspsykiatri
Regionalt fagnettverk for barnepalliasjon
Andre regionale nettverk utan finansiering frå Helse Vest:
Regionalt beredskapsutval
Regionalt nettverk for koordinatore for barn som pårørande
Regionalt klima- og miljøforum
Regionalt fagnettverk innan persontilpassa medisin
SATS Norge Nettverk for triage
Regionalt nettverk for avansert heimesjukehus
Nødnett – oppfølging i sykehusene